

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 130 din 23.02.2022

Dosar nr.: 280/2021

Petiția nr.: 2789/12.04.2021

Petent:

Reclamate: Banca Transilvania - Sucursala Bacău, Banca Transilvania S.A. - Sediul Central

Obiect: refuzul deschiderii unui cont bancar pe motivul că petentul ar fi persoană raportabilă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul reclamatelor

2. Banca Transilvania - Sucursala Bacău, Str. Oituz nr. 2 bis, Bacău, județul Bacău;

3. Banca Transilvania S.A. - Sediul Central, Str. Barițiu nr. 8, Cluj-Napoca, județul Cluj.

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor. S-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială privind acordarea de daune.

6. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost transmis petentului în vederea depunerii de concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 2789/12.04.2021** petentul arată următoarele aspecte relevante:

- este administrator al S.C. Uno Consult S.R.L.;
- în data de 29.03.2021 a dorit să deschidă un cont curent la banca reclamată;
- i s-a precizat că pentru codul CAEN 7022 este necesară efectuarea unor demersuri la sediul central al băncii;

- în data de 06.04.2021 i s-a comunicat că s-a refuzat deschiderea contului, fiind considerat persoană raportabilă, adică persoană care efectuează spălarea banilor și finanțarea terorismului;
- solicită daune în cuantum de 10.000 Euro.

8. Petentul a depus la dosar concluzii scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 5911/05.08.2021** prin care arată cadrul legal aplicabil, consideră că banca stochează date despre el în mod ilegal, iar banca reclamată s-a oferit să-i deschidă cont după ce el a sesizat BNR.

Susținerea reclamațiilor

9. Prin punctul de vedere înregistrat la CNCD cu **nr. 8800/22.11.2021** a doua reclamată arată următoarele aspecte relevante:

- petentul nu a invocat prevederile din **O.G. nr. 137/2000** care ar fi aplicabile;
- în data de 29.03.2021 petentul s-a adresat sucursalei reclamate în vederea efectuării formalităților necesare deschiderii unui cont curent în numele societății S.C. Uno Consult S.R.L.;
- cu această ocazie au fost identificate anumite elemente de grad de risc, petentul fiind inserat în Client Check, aplicație unde se stochează informația negativă despre clienți pe motiv de „suspiciuni de fraudă”;
- această informație este strict confidențială și nu trebuie comunicată clientului;
- banca poate refuza anumiți clienți;
- sistemul informatic a fost preluat de la Bancpost;
- având în vedere vechimea înregistrării, banca reclamată a decis în favoarea petentului;
- petentul a fost contactat telefonic în data de 20.04.2021, când i s-a comunicat că a primit o rezoluție pozitivă, însă petentul a răspuns că, între timp, a optat pentru o altă bancă;
- petentul nu a fost încadrat în categoria persoanelor care efectuează spălarea banilor și finanțarea terorismului, singurul organ competent în acest domeniu fiind Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- domeniul de activitate al societății, CAEN 7022 (activități de consultanță pentru afaceri și management) este unul clasificat cu risc mai ridicat;
- deschiderea unui cont bancar este un proces amplu, care se bazează pe analiza unor factori de risc, băncile urmând prevederile **Legii nr. 129/2019** (art. 10-17) și ale **Regulamentului BNR nr. 2/2019**;
- banca are mulți clienți cu acest profil de activitate;
- încadrarea societății în categoria entităților nefinanciare active este una corectă.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

10. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a*

drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

12. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).*

13. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

14. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

15. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând *„sau oricare alt criteriu”,* însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56*). *„Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelorora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55),* menționând că noțiunea *„orice altă situație”* trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §56-61*), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §62*).

16. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la prevederile art. 10 din **O.G. nr. 137/2000**: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract; [...] f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică [...]”.*

17. Prin **Hotărârea 689/22.09.2021**, având obiect similar, Colegiul director a arătat că prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente în domeniu, fiind aplicate normele bancare. Fapta poate reprezenta eventual un abuz comercial din partea unor bănci față de o societate comercială.

18. Art. 27 alin. 1 din *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* prevede: „Banca Națională a României deține atribuții exclusive privind supravegherea și controlul, pe bază de risc, al respectării dispozițiilor prezentei legi de către următoarele categorii de entități, ce desfășoară activitate și au prezență fizică pe teritoriul României:

- a) instituțiile de credit persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de credit persoane juridice străine;
- b) instituțiile de plată persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de plată din alte state membre;
- c) instituțiile emitente de monedă electronică persoane juridice române și sucursalele instituțiilor emitente de monedă electronică din alte state membre;
- d) instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul special și instituțiile financiare nebancare înscrise numai în Registrul general care au și statut de instituție de plată sau instituție emitentă de monedă electronică.”

19. Art. 28 din *Regulamentul BNR nr. 2/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului* stabilește: „În cazul nerespectării dispozițiilor prezentului regulament sunt incidente dispozițiile art. 27 din *Legea nr. 129/2019*”.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

18. Deși nici petentul, nici reclamatul nu au depus probe la dosar (probele depuse cu concluziile scrise nu pot fi analizate, având în vedere că acestea nu se comunică părții adverse), există elemente comune în afirmațiile părților care permit stabilirea următoarelor fapte:

- în data de 29.03.2021 petentul s-a adresat sucursalei băncii reclamate în vederea efectuării formalităților necesare deschiderii unui cont curent în numele societății S.C. Uno Consult S.R.L.;
- banca consideră că domeniul de activitate al societății, CAEN 7022 (activități de consultanță pentru afaceri și management), este unul clasificat cu risc mai ridicat;
- petentul a figurat într-o bază de date a băncii reclamate pentru suspiciune de fraudă;
- după o verificare mai temeinică, în data de 20.04.2021, petentul a fost informat telefonic că poate deschide un cont bancar.

19. Colegiul director consideră că, deși petentul nu a clarificat cadrul juridic aplicabil (prevederile concrete din **O.G. nr. 137/2000**) decât prin concluziile scrise (care nu se comunică părții adverse), din petiție se înțelege care este obiectul petiției raportat la cadrul legal în domeniul combaterii discriminării.

20. Având în vedere prevederile **Legii nr. 129/2019** coroborate cu cele ale **Regulamentului BNR nr. 2/2019**, Colegiul director constată că prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente pentru a analiza fondul cauzei, Banca Națională a României deține atribuții exclusive în domeniu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente pentru a analiza fondul cauzei, Banca Națională a României deține atribuții exclusive în domeniu;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 23.02.2022 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Redactată și motivată: Haller István
Data redactării: 25.02.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

